

MRF 2021.242

Planklagenævnets afgørelse af 15. juli 2021, j.nr. 21/06963, 21/06964, 21/06966 og 21/06967

Opsættende virkning af klage over lokalplan og kommuneplantillæg for vindmøllepark 100 m fra Natura 2000-område med kongeørnerede i Lille Vildmose, da der alene forelå screening af plangrundlagets påvirkning af Natura 2000-området, uanset Miljøstyrelsen havde fremsat indsigelser mod placeringen.

Jammerbugt Kommune vedtog i februar 2021 endeligt kommuneplantillæg nr. 15 og lokalplan nr. 23-008, Vindmøller, Rendbæk, Pandrup med tilhørende miljørapport. Planerne muliggjorde opførelse af i alt 15 vindmøller med en totalhøjde på op til 150 meter med tilhørende anlæg og nødvendige vejadgange. Planområdet var beliggende i landzone i Rendbæk Øst og bestod navnlig af åben mark i et opdyrket landbrugsområde. Området var udpeget som vindmølleområde i Jammerbugt Kommuneplan. Nærmeste Natura 2000-område, N12, Store Vildmose, omfattede habitatområde H12, der lå ca. 100 meter nordøst for den nærmeste af vindmøllerne. I Natura 2000-område levede fuglearten kongeørn, omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 11, og der lå kongeørnerede ca. 3-3,5 km fra den nærmeste planlagte vindmølle. Vest for planområdet lå endvidere flere beskyttede naturbeskyttelsesinteresser efter naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Ryå. Planvedtagelsen blev påklaget af Dansk Ornitologisk Forening Nordjylland, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller og en række omboende med anmodning om opsættende virkning. Klagerne anførte bl.a., at der ikke var foretaget en tilstrækkelig vurdering af planernes påvirkning af Natura 2000-områder og fuglearter omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet, at Miljøstyrelsen havde udtalt, at en væsentlig negativ påvirkning af kongeørnens levesteder ikke kunne udelukkes, og at myndighederne var uenige om, hvorvidt opstilling af vindmøllerne var i strid med fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet. Anmodning om opsættende virkning blev bl.a. begrundet med, at tabet af én kongeørn ville medføre

væsentlig risiko for uoprettelig skade på den samlede bestand. Planklagenævnet (formanden) lagde til grund, at kommunens egne juridiske og tekniske rådgivere havde udtalt, at planen sandsynligvis var i strid med fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, herunder særligt i forhold til påvirkningen af kongeørn, og at der alene var udarbejdet en Natura 2000-væsentlighedsvurdering. Nævnet konstaterede, at Miljøstyrelsen havde fremsat og fastholdt en indsigelse mod planerne, som var begrundet i afstanden mellem vindmøllerne og den nærmeste redelokalitet for kongeørn, og at Miljøstyrelsen havde vurderet, at det ikke kunne udelukkes, at planerne vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af kongeørnens levested. Nævnet fandt, at kommunen ikke havde foretaget en begrundet stillingtagen til denne uenighed om planernes påvirkning. Nævnet bemærkede endvidere, at der ifølge miljørapporten endnu ikke var foretaget geotekniske undersøgelser i forhold til eventuel grundvandssænkning, på trods af at det fremgik af miljørapporten, at det ikke på forhånd kunne afvises, at en midlertidig grundvandssænkning ville kunne påvirke grundvandsspejlet i de nærmeste habitatnaturtyper i Natura 2000-området. Nævnet fandt derfor ikke, at det kunne udelukkes, at en realisering af planerne vil kunne medføre uoprettelig skade, dels i forhold til levestederne for fuglearten kongeørn, og dels i forhold til det nærliggende Natura 2000-område, samt at det ville være vanskeligt at gennemføre en fysisk lovliggørelse, hvis klagerne senere ville få medhold i klagerne. Planklagenævnet besluttede på denne baggrund at tillægge klagerne opsættende virkning.

15. juli 2021
Sagsnr.: 21/06963, 21/06964,
21/06966, 21/06967
Klagenr.: 1022276, 1019691,
1019687, 1019361
LUA
CBS

**MEDDELELSE AF OPSÆTTENDE VIRKNING
i klagesag om Jammerbugt Kommunes endelige lokalplan nr. 23-008 og
kommuneplantillæg nr. 15, Vindmøller, Rendbæk øst, Pandrup med
tilhørende miljørapport**

Jammerbugt Kommune vedtog den 18. februar 2021 endeligt
kommuneplantillæg nr. 15 og lokalplan nr. 23-008, Vindmøller, Rendbæk,
Pandrup med tilhørende miljørapport.

Dansk Ornitologisk Forening Nordjylland, Landsforeningen Naboer til
Kæmpevindmøller og en række nærboende borgere, har klaget over
afgørelsen.

Planklagenævnet har modtaget en anmodning om at tillægge klagen
opsættende virkning.

Planklagenævnet tillægger klagen opsættende virkning. Planklagenævnet vil
senere tage stilling til de spørgsmål, der er rejst i klagen.

Planklagenævnet
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37 79 55 26
www.naevneneshus.dk

1. Klagen og anmodningen om opsættende virkning

Klagerne har bl.a. anført, at der ikke er foretaget en tilstrækkelig og korrekt vurdering af planernes påvirkning af Natura 2000-områder, bilag IV-arter samt fuglearter omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1, herunder særligt arterne kongeørn, vandrefalk og engsnarre. Klagerne har hertil bemærket, at Miljøstyrelsen har udtalt, at en væsentlig negativ påvirkning af kongeørnens levesteder ikke kan udelukkes.

Derudover har klagerne anført, at kommunen ikke har foretaget de tilstrækkelige undersøgelser vedrørende grundvandssænkning i forhold til det nærliggende Natura 2000-område.

Klagerne har desuden påpeget, at der i sagen er teknisk og juridisk uenighed for så vidt angår oplysningsgrundlaget og påvirkningen af fuglearter og Natura 2000-områder, herunder om, hvorvidt opstilling af vindmøllerne er i strid med fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet. Endelig anfører klagerne, at lokalplanen strider imod kommuneplanen.

Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller samt de nærboende borgere har sammen den 5. februar 2021 anmodet om, at klagerne tillægges opsættende virkning. Klagerne har i den forbindelse anført, at lokalplanområdet udgør levested for kongeørne, og at selv tabet af én kongeørn vil medføre væsentlig risiko for uoprettelig skade på den samlede bestand.

2. Sagens oplysninger

Jammerbugt Kommune vedtog den 18. februar 2021 endeligt kommuneplantillæg nr. 15 og lokalplan nr. 23-008, Vindmøller, Rendbæk, Pandrup med tilhørende miljørapport.

Planerne muliggør opførelse af i alt 15 vindmøller med en totalhøjde på op til 150 m med tilhørende anlæg og nødvendige vejadgange.

Planområdet ligger i landzone i Rendbæk Øst, og består navnlig af åben mark i et opdyrket landbrugsområde. Området er udpeget som vindmølleområde i Jammerbugt Kommuneplan, Helhedsplan 17.

Nærmeste Natura 2000-område, N12, Store Vildmose, omfatter habitatområde H12. Habitatområde H12 ligger ca. 100 m nordøst for den nærmeste af vindmøllerne. Vest for planområdet ligger endvidere flere beskyttede naturbeskyttelsesinteresser efter naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Ryå.

I det nærmeste Natura 2000-område lever fuglearten kongeørn, som er

omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1¹, og der ligger kongeørnerede ca. 3-3,5 km fra den nærmeste planlagte vindmølle.

Derudover ligger Natura 2000-område H15, Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal, som bl.a. omfatter fuglebeskyttelsesområde F1, ca. 11 km syd for lokalplanområdet.

3. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Miljøvurderingsloven

Den nugældende miljøvurderingslov trådte i kraft den 16. maj 2017.²

Ved klage over afgørelser, som er truffet før den 16. maj 2017, finder bestemmelserne i den tidligere miljøvurderingslov fortsat anvendelse, jf. § 57, stk. 2, i miljøvurderingsloven fra 2017. Planklagenævnet antager, at det samme gør sig gældende for miljøvurdering af planer, som var under tilvejebringelse før lovens ikrafttræden, selvom den endelige planvedtagelse sker efter lovens ikrafttræden, jf. § 57, stk. 3, i miljøvurderingsloven fra 2017.

Da de påklagede planer var under tilvejebringelse før 16. maj 2017, er miljøvurderingen omfattet af den bekendtgørelse af miljøvurderingsloven, som blev udstedt i 2015.³

Afgørelser efter miljøvurderingsloven kunne påklages efter de klageregler, der var fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet var udarbejdet i henhold til, jf. § 16, stk. 1, i miljøvurderingsloven fra 2015.

De planer, som kommunens afgørelse vedrører, er udarbejdet i henhold til planloven, og det er således de regler om opsættende virkning, der gælder i forhold til planloven, som finder anvendelse.

Udover reglerne i miljøvurderingslovens og planloven, har nævnet behandlet sagen efter reglerne i planhabitatbekendtgørelsen.⁴

3.2. Opsættende virkning efter planloven

En klage efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 3, har ikke opsættende virkning, jf. lov om Planklagenævnet⁵ § 7, stk. 1. Planklagenævnet kan imidlertid bestemme, at en klage skal tillægges opsættende virkning, hvor særlige

---

¹ Natura 2000-området omfatter ikke et fuglebeskyttelsesområde, og kongeørn er således ikke på udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000-område.

² Oprindeligt lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), afløst af lovbekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017, som var gældende ved lovens ikrafttræden. Lovbekendtgørelse nr. 448 er efterfølgende afløst af lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018, som dog i vidt omfang indeholder enslydende bestemmelser.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1533 af 10. december 2015 om miljøvurdering af planer og programmer.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁵ Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

grunde taler derfor, jf. lov om Planklagenævnet § 7, stk. 3. Nævnet kan også påbyde et bygge- eller anlægsarbejde standset, indtil nævnet har truffet sin afgørelse, jf. § 6 i planklagebekendtgørelsen.⁶

Planklagenævnet lægger ved vurderingen vægt på, om det er overvejende sandsynligt, at der i forbindelse med sagens behandling eller afgørelse er sket en væsentlig overtrædelse af den lovgivning, som Planklagenævnet påser. Endvidere må der efter nævnets opfattelse lægges vægt på, om realisering af en plan vil kunne medføre uoprettelig skade, bl.a. i forhold til Natura 2000-områder, bilag IV-arter og beskyttede fuglearter. Herudover indgår det i nævnets vurdering, om der er en stor risiko for, at en udnyttelse af lokalplanen og kommuneplantillægget vil vanskeliggøre et muligt krav om fysisk lovliggørelse, hvis nævnet efterfølgende giver klagerne medhold. Også tidspunktet for aktivitetens påbegyndelse kan indgå i vurderingen.

Det bemærkes i øvrigt, at en afgørelse om opsættende virkning på grund af afgørelsens midlertidige karakter og af hensyn til behovet for en hurtig stillingtagen træffes på et foreløbigt grundlag. En nøjere vurdering af sagen, herunder stillingtagen til, om der skal indhentes yderligere oplysninger, sker først i forbindelse med den senere realitetsbehandling.

Planklagenævnet finder, at der i den aktuelle sag er forhold, der kan begrunde, at nævnet fraviger hovedreglen om, at en klage ikke har opsættende virkning.

Planklagenævnet lægger til grund, at kommunens egne juridiske og tekniske rådgivere har udtalt, at planerne sandsynligvis vil være i strid med fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet, herunder særligt i forhold til påvirkningen af kongeørn, samt den omstændighed at der alene er udarbejdet en Natura 2000-væsentlighedsvurdering.

Det følger af fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4, at der for arter, som er anført i direktivets bilag I, skal træffes særlige beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til deres levesteder for at sikre, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Endvidere gælder der efter direktivets art. 5 et forbud mod forsætligt drab (litra a) og forstyrrelse af disse fuglearter (litra d).

Nævnet kan konstatere, at Miljøstyrelsen har fremsat og fastholdt en indsigelse mod planerne, som er begrundet i afstanden mellem vindmøllerne og den nærmeste redelokalitet for kongeørn. Miljøstyrelsen har således vurderet, at det ikke kan udelukkes, at planerne vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af kongeørnens levested. Nævnet bemærker i den forbindelse, at kommunen ikke ses i nærmere omfang at have foretaget en begrundet stillingtagen til uenigheden for så vidt angår planernes påvirkning

---

⁶ Bekendtgørelse nr. 130 af 28. januar 2017 om udnyttelse af tilladelser, frist for indgivelse af klage, indsendelse af klage til Planklagenævnet og opsættende virkning af klage for visse afgørelser truffet efter lov om planlægning og visse andre love.

af kongeørn.

Hertil kommer, at der ifølge miljørapporten endnu ikke er foretaget geotekniske undersøgelser i forhold til eventuel grundvandsenkning, på trods af, at det ligeledes fremgår af miljørapporten, at det ikke på forhånd kan afvises, at en midlertidig grundvandssenkning vil kunne påvirke grundvandsspejlet i de nærmeste habitatnaturtyper i Natura 2000-området. Desuden fremgår det af miljørapporten, at der, såfremt der ved eventuel grundvandssenkning konstateres faldende vandspejl nær habitatnaturtyperne, vil blive udført afværgeforanstaltninger.

Det følger af planhabitatbekendtgørelsens § 3, stk. 1, at såfremt det ikke kan udelukkes, at et planforslag vil medføre en væsentlig påvirkning af et Natura 2000-område, skal der gennemføres en nærmere vurdering heraf (konsekvensvurdering). Det følger endvidere af planhabitatbekendtgørelsens § 3, stk. 2, at en plan ikke kan vedtages, såfremt det ikke kan udelukkes, at projektet kan skade et Natura 2000-områdes integritet.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at det ikke kan udelukkes, at en realisering af planerne vil kunne medføre uoprettelig skade, dels i forhold til levestederne for fuglearten kongeørn, som er anført på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I, dels i forhold til det nærliggende Natura 2000-område. Hertil kommer, at det efter nævnets opfattelse vil være vanskeligt at gennemføre en fysisk lovliggørelse, hvis klagerne senere får medhold i klagerne.

Planklagenævnet har derfor besluttet at tillægge klagerne opsættende virkning.

Afgørelsen betyder, at lokalplanen og kommuneplantillægget ikke må udnyttes, mens klagesagen verserer.

Planklagenævnet vil senere tage stilling til de spørgsmål, der er rejst i klagen. Nævnet har således ikke med denne afgørelse givet en forhåndstilkendegivelse i forhold til nævnets endelige afgørelse i sagen.

Afgørelsen er truffet efter lov om Planklagenævnet, § 7, stk. 3.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

4. Meddelelse af afgørelsen

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Jammerbugt Kommune (plan, sagsnr. 01.02.05-K03-4-21) samt for klagerne og disses eventuelle repræsentant (sagsnr. 84177 THFR/PIAN) via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen som Digital Post.

Helle Tegner Anker
Formand